

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

№10
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1254 sahifa,
3-oktyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

The Use of Innovative Pedagogical Technologies in the Development of Critical Thinking	16
<i>Gulnar Atakhanova Orinbaevna</i>	
Current Aspects of Designing and Implementing Extracurricular Educational Activities at the Primary General Education Level.....	20
<i>Amankosova Dinara Gabitovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachi shaxsiyati va kasbiy mahorati shakllanishining nazariy asoslari....	24
<i>Axmadaliyeva Moxlaroy To'xtapolatovna</i>	
Pedagogical Model and Stages of Teaching Subjects Through a Project-Based Approach	28
<i>Bannayev Qosimjon</i>	
Lotin tili va zamonaviy tibbiy terminologiya: tarixi, vazifasi va amaliy ahamiyati	31
<i>Eshmurodova Shirin Oybekovna</i>	
Motor alaliyaning nonutqiy simptomatikasi	34
<i>Isayeva Mushtariy Alisher qizi</i>	
Talabalar etnomadaniy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari	38
<i>Isomiddinov Asliddin Baxriddin o'g'li</i>	
Texnologiya darslarida o'quvchilarning texnik savodxonligini robototexnika elementlari asosida rivojlantirish.....	41
<i>Jabborova Umida</i>	
Fizika fanini mutaxassislik fanlari integratsiyasi asosida o'qitishda bo'lajak muhandislarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	45
<i>Xayrullayev Asliddin Isatullayevich</i>	
Talaba tomonidan mutaxassislik tilini o'zlashtirishda monologik nutqni o'rgatishning samarali usullari masalasi haqida.....	51
<i>Karimov N. M.</i>	
Zamonaviy pedagog kadrlar tayyorlashda kasbiy motiv va motivatsiyaning o'rni	54
<i>Melikova Elnora Shuxratovna</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini tayyorlashda pragmatik kompetensiyaning roli.....	58
<i>Mustafayeva Nilufar Ulashovna</i>	
O'quvchilarda iqtisodiy tafakkurni rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	62
<i>Nishonova Dilafuz</i>	
Computer-Based Formative Assessment: Advantages and Challenges in Teaching English to High School Students	66
<i>Obidjonova Shokhista Bakhtiyorovna</i>	
Metata'lim texnologiyalari asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarini tayyorlash tizimini takomillashtirish.....	70
<i>O'rolboyeva Durdona Sayfiddin qizi</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi darslarning an'anaviy darslarga nisbatan samaradorligini qiyosiy tahlil qilish.....	73
<i>Rasulev Bobirjan Atxamovich</i>	
Pedagogik faoliyatda pedagogning kasbiy taraqqiyoti motivatsiyasining psixologik xususiyatlari	78
<i>Rustamova Surayyo Shaxobiddinovna</i>	
Innovatsion kompetentlik tushunchasi va uning ilmiy-pedagogik asoslari.....	84
<i>Soliyev Eliyor Ravshan o'g'li</i>	
Nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar eshituv idrokini o'yinlar yordamida rivojlantirishning samarali usullari	88
<i>Xalilova Shahnoza</i>	
Zamonaviy ta'limda kommunikativ kompetensiyaning o'rni va ahamiyati.....	92
<i>Yaqubova Nigoraxon Ibrohimjon qizi</i>	
Soliq yuki – mamlakat soliq soliq tizimining asosiy mezonidir	97
<i>Suyunov Otabek Shuxrat o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va takomillashtirish yo'llari	101
<i>Ibodova Sarvinoz Sayfilloyevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida hospital pedagogika fanini o'qitishning dolzarb masalalari va uning uslubiy ta'minoti	106
<i>Inogamova Dilfuza Rahmatullaevna</i>	

Chizma geometriya va kompyuter grafikasi: an'anaviy fan va zamonaviy texnologiyaning uyg'unlashuvi .	111
<i>Raximov A. M., Tairova N. S., Sabirova D. U., Xasanova S. T., Tashpulatov R. X.</i>	
Геймификация в обучении английскому языку на начальном этапе обучения	114
<i>Курбанова Назира Низомиддиновна</i>	
Talabalarda tanqidiy va evristik fikrlashni shakllantirishda raqamli texnologiyalarning o'rni	117
<i>Adjyev Nayrullo Nazrulloevich</i>	
Konstruktiv yondashuv asosida tabiiy fanlar (science)ni o'qitish metodikasi.....	122
<i>Amirullayeva Barno Abdulhaqovna</i>	
Kimyo o'qitishda o'quvchilarning ijodiy faoliyatini shakllantirishning tajriba-sinov natijalari.....	126
<i>Artiqov Maqsud Bahodirovich, Babanazarova Ayzada Omirbaevna</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarni bilingvist sifatida shakllantirishda til o'rganish ko'nikmalari va kompetentsiyalarining rivojlanishi	131
<i>Axmadjonova Gulira'no Muxtorjon qizi</i>	
Talabalarning ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirishda kooperativ ta'limning metodik yondashuvlari.....	135
<i>Botiraliyeva Gulobar Mahamadismoil qizi</i>	
Talabalarni intellektual faoliyatga tayyorlashda ijtimoiy sherikchilikning pedagogik va metodik asoslari	139
<i>Dilbarjonov Avazbek Ravshanbek o'g'li</i>	
Teacher-Centered and Child-Centered Methods in Early Childhood Education: Insights From Finland and Uzbekistan	143
<i>Djaparova Gulnoza</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "Metodik mahorat kuni" va "Metodik mahorat soati"ni tashkil etish	150
<i>Do'stov Davron Zulhaydarovich</i>	
Theoretical, Methodological, and Practical Factors of Differentiated Education	155
<i>Ergash Shonazarovich Khasanov</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual qobiliyatini rivojlantirishda kognitiv yondoshuv	160
<i>Gulbahor Xamidova</i>	
Mustaqil ta'lim – mustahkam bilim.....	164
<i>Halima Shukurova Sunatullayevna</i>	
Integrating Google Classroom and Project-Based Learning for Enhanced Synchronous and Asynchronous Education.....	168
<i>Inomkhojaeva Shodiyakhon Abdukodirkhoja qizi</i>	
O'quvchilarning innovatsion fikrlash ko'nikmalarini takomillashtirishning nazariy asoslari.....	174
<i>Mamadaliyev Axadjon G'aniboyevich</i>	
Hududiy rivojlanishda innovatsion yondashuvlarni strategik boshqaruvga integratsiya qilish yo'llari.....	177
<i>Mo'minov Fazliddin Xusniddin o'g'li</i>	
O'rta yoshdagi ayollarda harakat faoliyatini rivojlantirishda milliy o'yinlarning pedagogik ahamiyati	184
<i>Mustafoev Sherali</i>	
Pedagogical and Psychological Foundations of Developing Higher-Order Thinking Skills in Students.....	188
<i>Nasimova Zarina Isomiddin kizi</i>	
Pedagogik ijodkorlikning kasbiy professionallikda namoyon bo'lish xususiyatlari.....	193
<i>Numonova Dildor Umurzoqovna</i>	
Ko'zi oqiz boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentsiyasini o'rganishning nazariy asoslari	196
<i>Qarshiboyev Asliddin</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish masalalari.....	200
<i>Qilichova Marxabo Xudayqulovna</i>	
The Transformation of Existential Thought in British Literature: Iris Murdoch's Philosophical Humanism and the Reinterpretation of Freedom	204
<i>Rahmonqulova Zarnigor Nasimjon qizi</i>	
Sportchilarning elektron platformalardan foydalanishning metodik tahlili	209
<i>Saydullayev Zafar Erkinovich</i>	
Adabiy ta'limda estetik tarbiya	216
<i>Sharipov Elmurod Sa'dulla o'g'li</i>	
O'qituvchi-trenerning ko'p qirrali kasbiy-pedagogik funksiyalari	220
<i>Sulaymonov Jaxongir Solijonovich</i>	
Uzluksiz kasbiy rivojlanishda art-pedagogikaning o'qituvchilar hissiy farovonligiga ta'siri	223
<i>Suvanova Kamola Raimqul qizi</i>	

Raqamlashtirish muhitida umumta'lim maktablarida ta'lim sifatini oshirish	226
<i>Xamidova Komila Maxmudovna</i>	
Oliy ta'limda kvest texnologiyasi yordamida fizika fanining murakkab tushunchalarini o'zlashtirish samaradorligini oshirish metodikasi.....	231
<i>Yo'ichiyev Shaxriyor Xusanovich, O'rinboyeva Kumushoy Sultonbek qizi</i>	
Совершенствование профессиональных компетенций будущих инженеров на основе интегративного подхода	235
<i>Умарова Гулчехра Абитовна</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning aqliy qobiliyatining psixologik xususiyatlari	238
<i>Alanazarova Sholpan Artikbaevna, Artiqbaeva Miyassar Jumanazarovna</i>	
Biologiya ta'limida innovatsion metodlarni joriy etishda ta'lim menejmentining roli.....	241
<i>Allayorova Maloxat Normaxmat qizi</i>	
Integrating Innovative Technologies for the Enhancement of Speech and Communication Skills Among Learners With Intellectual Disabilities in Uzbekistan: Pedagogical Approaches and Developmental Outcomes	244
<i>Donisheva Gulruy Akhrorkulovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilar o'qish savodxonligini rivojlantirishga metodik jihatdan tayyorlash.....	247
<i>Doniyarov Mavlonbek Arabovich</i>	
Kimyoviy birikmalarda bog'lar sonini hisoblashning yangi matematik usullari.....	252
<i>Ergashev Vahob Ergashevich</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	257
<i>G'aniyeva Maftuna Abduaziz qizi</i>	
Pedagogika oliy o'quv yurtlarida steam fanlarini raqamli texnologiyalar asosida o'qitishning metodik asoslari	261
<i>Jamolova Sitara Muzaffar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining matematik tafakkurini rivojlantirishda didaktik o'yinlar va interaktiv metodlardan foydalanish samaradorligi	264
<i>Mamadiyurov Jamol</i>	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalar mustaqil faoliyatini rivojlantirishda pedagogik yondashuvlar.....	268
<i>Mamayusupova Nafisa Abdulatifovna</i>	
Para yengil atletikachilarda nayza uloqtirish texnikasini takomillashtirish uslubiyati	271
<i>Qiyomova Shohsanam Yarash qizi</i>	
Difficulties in Enhancing Communicativeness of Pre-Service English Teachers.....	275
<i>Kurbonova Maftuna Fakhriddinovna, Mirzayeva Gulshan Azamatovna</i>	
Principles of Teaching Basic Foreign Language Skills (EFL)	278
<i>Samandarova Gulsara Ismatilloevna</i>	
O'quvchilarning innovatsion ta'lim muhitida tayanch kompetensiyalarini shakllantirishning dolzarbligi	282
<i>Toshpulatova Farida Radjabovna</i>	
Корпоративная культура педагогов и внутренняя стабильность ДОО	286
<i>Буранова Шохноза Абдуразаковна</i>	
Развивать личностные качества учащихся на уроках географии.....	290
<i>Шадиева Нигора Шариповна</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida oliy ta'lim sifatini oshirishda innovatsion yondashuvlar	295
<i>Baytileuova Gulnaz Quralbay qizi</i>	
Yangi avlod pedagoglarini tayyorlash: kompetensiyalar va qadriyatlarining roli.....	298
<i>Ro'ziboyeva Ma'mura Abdunabiyevna</i>	
Astronomiya fanini o'qitishda integrativ yondashuvdan foydalanib o'qitishning ta'lim tizimidagi o'rni	301
<i>Barakayeva Sarvinoz To'iqunovna</i>	
Alohida e'tiborga muhtoj bolalar bilan ishlashda yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash.....	305
<i>Usmonov Salohiddin Dushan o'g'li, Namozova Sevinch Asqar qizi</i>	
Ma'naviy-axloqiy sifatlarni tarbiyalashda pedagogik qadriyatlarining ustuvorligi.....	310
<i>Jumayeva Gulnara Tursunpulatovna</i>	
Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlarini maqsadli boshqarishga tayyorlashning nazariy asoslari	314
<i>Mahmudova Zulfiya Xomitovna</i>	
Pedagogical Methodology Improve Students' Professional Mobility in Acquisition of Specialty.....	319
<i>Khidirova Muhabbat Murodillayevna</i>	

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	322
<i>Ismoilova Surmaxon Amonovna, Yusupova Mohinur</i>	
Qoraqalpoqlarning dehqonchilik marosimlari	326
<i>Orinboyeva Go'zal Polatovna</i>	
The Complexity of Training Teaching Staff for Work in Public Schools Organized in Medical Stations in Uzbekistan.....	330
<i>Inogamova Dilfuza Rakhmatullaevna</i>	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya fanini o'qitishda STEM yondashuvi orqali o'quvchilarda mustaqil va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish.....	335
<i>Jabbarova Zuhra Omondullayevna</i>	
Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni nutqini shakllantirish metodikasi	338
<i>Z. N. Mamarajabova</i>	
5–7-sinf qizlarida raqamli texnologiyalar ta'sirida tarbiya jarayonining o'ziga xosliklari.....	341
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muhammad qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda emotsional intellektni rivojlantirish diagnostikasi: metodlar va natijalar ..	345
<i>Abduxamidova Dilorom Abdumuminovna</i>	
PISA topshiriqlari asosida o'quvchilarda tadqiqotchilik ko'nikmalarini shakllantirish	349
<i>Axunjanova Shirmonoy Isroiljonovna</i>	
Bo'lajak surdotarjimonlar uchun faoliyat turlarini tanlashda ko'maklashish	354
<i>Dehqanova Muborakxon G'iyosiddinovna</i>	
Mustaqil ta'limni tashkillashtirishda tarjimadan foydalanish jarayonlari	357
<i>Erkayev Elmira Temirovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy faoliyat samaradorligini oshirishda kreativ va tanqidiy fikrlash kompetensiyalarining o'rni.....	361
<i>Jumayeva Muxlisa Shokir qizi</i>	
Tasks, Exercises, and Activities in the English Classroom: Differences, Similarities, and Effective Use	366
<i>Qodirov Olim Odilovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish masalalari	372
<i>Safarova Mohichehra Xonzafarovna</i>	
Malaka oshirish tizimida boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tabiiy-ilmiy savodxonligini rivojlantirish masalalari.....	376
<i>Saidova Dilnoza Maripovna</i>	
O'zbekiston va Yaponiya dzyudo trenerlarining mashg'ulot jarayonlarini qiyosiy tahlili.....	380
<i>Sharipov Xabibullo Abduqahhorovich</i>	
"Kompyuter lingvistikasi"ning rivojlanish tendensiyasi.....	386
<i>Xusanboyeva Muxlisa Ikrojon qizi</i>	
Педагогические технологии стратегического развития взаимного сотрудничества организаций дошкольного образования и родителей.....	392
<i>Тухлиев Муслимбек Шерзод угли</i>	
Oliy ta'limda inklyuziv ta'lim tizimini joriy etish muammolari	397
<i>Dilbar Nurkeldiyeva</i>	
Ixtisoslashtirilgan ta'lim muasasalarida tarbiyaning o'rni.....	401
<i>Laylo Sharopovna Nurmuxamedova</i>	
Intellektida kamchiligi bo'lgan bolalarning ijtimoiylashuvida muloqotning shakllanish xususiyatlari.....	405
<i>Shahnoza Amirsaidova</i>	
Aqli zaif bolalarga ta'lim jarayonida o'yin faoliyatini shakllantirishning ahamiyati.....	409
<i>Ziyodullayeva E'zoza Ne'matjonovna</i>	
Pedagogik texnologiyalar metodlarini tanlash va qo'llashning umumiy mezonlari	412
<i>Abdullayeva Komila Tursunovna</i>	
Didaktik o'yinlar vositasida 2-sinf o'quvchilarida bog'lanishli nutq ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	416
<i>Askarova Gulayim Arislan qizi</i>	
Yugurib kelib uzunlikka sakrovchilarda tezkorlikni samarali va jadal rivojlantirishni ilmiy asoslash.....	420
<i>Avazov Shukrullo Ibatovich, Nuraliyeva O'g'iloy Shomurotovna, Mustafayev Ismoil Nuralio'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda kreativ ta'limning o'ziga xos xususiyatlari va zaruriyati.....	425
<i>Axmedova Mastura Jamoliddinovna</i>	
Imkoniyati cheklangan o'quvchilarda tabiatshunoslik kompetensiyasini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	430
<i>Azizova Dilnora</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Bo'lajak shifokorlarda tibbiy – deontologik kompetensiyalarni shakllanishida tibbiy amaliyotning ahamiyati.....	435
	Babadjanova Gulchexra Baxtiyarovna	
	Bolaning aqliy rivojlanishini yoritadigan ko'rsatkichlar	440
	Bozorboyev Javlon Davlatali o'g'li	
	Bo'lajak oligofrenopedagoglarning kasbiy-metodik kompetensiyalarini rivojlantirish xususiyatlari.....	445
	Daminova Maftuna Asqarali qizi	
	Kreativ pedagogika fani va mantiqiy fikrlash kompetentligi orasidagi bog'liqlik.....	449
	Diyora Egamberdiyeva	
	Oilani mustahkamlovchi va ajralishiga olib keluvchi omillar	454
	Haqberdiyev Jamoliddin Abdug'affor o'g'li	
	Quality Management as a Functional and Attributive Characteristic of Modern Management.....	458
	Jabbarbergenova Bibimaryam Amangeldievna	
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishda pedagogik va psixologik jarayonlar	464
	Mamedova Maxfuza Erkinovna	
	Huquqiy ong va madaniyatni shakllantirishda yuridik ta'limning roli: tahlil va takliflar	470
	Mansurova Zilola Akromxonovna	
	Pedagogik ta'limda klaster yondashuvi: O'zbekiston va jahon tajribasi	474
	Nafisa Tokhirova Dilshod qizi	
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishning nazariy-pedagogik asoslari: zamonaviy yondashuvlar va innovatsion imkoniyatlarning integratsiyasi asosida shakllanish jarayoni.....	478
	Norqulov Lutfullo Mamarajabovich	
	Montessori metodikasi va undagi bolalar sensomotorikasini rivojlantirishga doir tajribalar tahlili	484
	Parmonova Laylo Iloxomovna	
	Molekulyar fizikani modellashtirish orqali o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	488
	Q. U. Tog'ayeva	
	Milliy tarbiyada raqamli vositalardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	493
	Qo'shnazarova Nozima Maxmutjon qizi	
	Learning Intercultural Communication Through Social Media: the Approach of Modern Students	498
	Raxmonqulova Feruza Akmal qizi	
	Aqliy rivojlanishda muammolari bor maktab o'quvchilarida geometrik tushunchalarni shakllantirishning nazariy asoslar.....	502
	Shodiyeva Navbaxor Xabibulla qizi	
	Logopedning kasbiy faoliyatida deontologiya va kompetentlikning roli va ahamiyati	506
	Temurova Gulchexra Xudoqulovna, Isomitdinova Shaxinabonu Zavqiddin qizi	
	STEAM ta'limida lego konstrukturlarining o'rni va ahamiyati.....	511
	Toshpulatova Farida Radjabovna	
	Diagnostikasi va rehabilitatsiya qilishda eshitishda nuqsoni bo'lgan bola va ularning ota-onalari bilan bog'liq muammolar.....	514
	Toshpulova Nodira Sultonmurod qizi	
	Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalar hamkorligi o'rtasidagi o'zaro munosabat shakllari.....	518
	Turdiqulova Luiza Zayniddinovna	
	O'zbekistonda ESG tamoyillarining ta'limga integratsiyasi: yutuqlar, muammolar va istiqbollari	522
	Tursunova Shahzoda Baxromovna	
	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning fazoviy tasavvurlarini shakllantirish	526
	Xamidova Muyassar Polsaidovna	
	Mustaqil ta'limni tashkil etishning asosiy didaktik prinsiplari.....	530
	Yuldashev Shukrullo	
	Комплексная методика развития и обучения юных футболистов	536
	Ортиков Умиджон Худойбердиевич	
	Особенности деятельности детей с нарушением зрения	544
	Юсупова Назира	
	Integration of Music and Language: Creative Approaches to Teaching English to Music Students	548
	Akbarova Moxichexra	

Ingliz tilida yozuv malakalarini takomillashtirishda baholash metodikasi.....	553
<i>Alimardonova Malika Botir qizi</i>	
Yosh kurashchilarni jismoniy va aqliy rivojlantirishda basketbol o'yinining ahamiyati	560
<i>Haqnazarov Qurbon Qo'shayevich</i>	
Voleybol murabbiylarining innovatsion fikrlash qobiliyatini shakllantirish usullari	566
<i>Haqqulov Akbar Abdiraupovich</i>	
Sociolinguistic Competence and Intercultural Communicative Competence: Intertwining Concepts and Practical Implications	571
<i>Kuchmurodova Gulnora Khatamovna</i>	
Ilk qadam davlat dasturida steam ta'lim elementlaridan foydalanish imkoniyati	575
<i>Nazarova Aziza Sohib qizi</i>	
Kasbiy rivojlanish jarayonida rahbar shaxsiy sifatlarini rivojlantirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	579
<i>Roziqova Nazokat Alisher qizi</i>	
Deontologik yondashuvning nazariy-pedagogik asoslari va uning ta'lim tizimidagi ahamiyati	583
<i>Tashpulatova Nodira Olimjon qizi</i>	
Kasbiy-pedagogik tayyorgarlikda fanlararo integratsiya asosida boshlang'ich ta'lim yo'nalishi o'qituvchilarining metodik salohiyatini oshirish yo'llari.....	586
<i>Xashimova Aziza Alisherovna</i>	
Природа и механизм действия биологических иммуностимуляторов на организм животных	590
<i>Койилова Мехринисо Джураевна</i>	
Badiiy asarlar ustida ishlash jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining emotsional intellektini shakllantirish mezonlari	594
<i>Jamalova Kamola Shahobiddinovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirish asosida fizika o'qitish metodikasini takomillashtirish	600
<i>Musurmonova Shaxnoza Dilshod qizi</i>	
Futbolchilarda texnik tayyorgarlikni takomillashtirishning ilmiy-metodik asoslari.....	606
<i>Babayev Anvarjon Axmedovich</i>	
Semantik afaziya va uni bartaraf etish yo'llari	611
<i>Umida O'tabasarova Mexmanovna, G'anieva Gulrux Tavakkaljon qizi</i>	
Сравнительный анализ национальных видов борьбы Японии.....	616
<i>Даминов Илхом Аширралиевич</i>	
Pedagogik jarayonda kognitiv rivojlanishga ta'sir qiluvchi omillar va bu faoliyatni rivojlantiruvchi interaktiv metodlar va texnologiyalar	621
<i>Abdiraimova Gulrux Samad qizi</i>	
Aqli zaif kichik maktab yoshidagi bolalarda o'qishni o'zlashtirishga motivatsion tayyorlikni shakllantirish ...	625
<i>Abdunazarov Abdumutal Olimovich, Xaitboyeva Kumushxon Farxodjon qizi</i>	
Psixik rivojlanishida kechikishi bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda neyrokorreksiya mashg'ulotlarning ahamiyati	628
<i>Akramova Xafiza Samadovna, Jumanova Mashhura Shokir qizi</i>	
Pedagogik amaliyotning bo'lajak o'qituvchilar tayyorlash tizimidagi o'rni	632
<i>Aliyeva Mavjudaxon Baxromjon qizi</i>	
O'zbek tili darslarida media matnlardan foydalanish usullari.....	637
<i>Allakhova Bagdagul Djoldasbayevna</i>	
Media axborot vositalarining bolalar va o'smir yoshlarga ta'siri.....	640
<i>Arobova Shohsanam Akram qizi</i>	
Biologiya ta'limida tizimli-faoliyatli yondashuvning nazariy-metodologik asoslari.....	645
<i>Asrorova Odinaoy Otabek qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi dizartirik bolalarning so'z boyligini rivojlantirish yo'llari	650
<i>Azizova Nilyufar Mirziyadovna</i>	
Ijtimoiy pedagog faoliyatida innovatsion yondashuvlar	656
<i>Bahriddinova Gavhar Oydinovna</i>	
Ta'lim tizimida deontologik yondashuvlarning pedagogik imoniyatlari.....	659
<i>Boboxujayev Johonmirzo Umar o'g'li</i>	
Zamonaviy ta'limda imkoniyati cheklangan bolalarga nisbatan inklyuziv yondashuv.....	662
<i>Djurayeva Hurshida</i>	
Libos va aksessuarlar orqali milliy estetik didni shakllantirishning pedagogik mexanizmlari	666
<i>Doniyorova Shahnoza Erkin qizi</i>	

Mantiqiy fikrlashni rivojlantiruvchi mashg'ulotlarni tashkil etish bosqichlari mazmuni	672
Dosbayeva Shahnoza Abdurahimovna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga chet tili o'rgatishning pedagogik-psixologik asoslari.....	675
Ergasheva Xilola Yunusxonovna	
Use of Artificial Intelligence in Teaching English as a Foreign Language for Uzbekistan General Schools.....	679
Feruz Zokirova Adham qizi	
Efferent motor afaziya va uni bartaraf etish yo'llari.....	682
G'anieva Gulrux Tavakkaljon qizi	
O'quvchilarda ekologik kompetensiyani shakllantirish: biologiya darslarida global ekologik muammolar tahlili.....	686
Ibragimova Sitora Akmal qizi	
Ba'zi 3D-metallarining 2-amino-5-allitio-1,3,4-tiadiazol bilan kompleks birikmalarini o'rganish	690
Jumaniyazova Gulxumar Karimbayevna	
Tizimli bilish kompetentligining mazmuni va uning maktabgacha ta'limdagi o'rni	696
Mirazimova Muxabbat Normatovna	
O'qituvchilik mahorati va axloqiy madaniyatning mushtarakligi.....	700
Nabiyev Islom Karimovich	
Qarshi shahrida turizm menejerlarining kasbiy malakasini uzluksiz takomillashtirishni ta'minlash	706
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida moslashuvchan kompetensiyalarni shakllantirishning metodik asoslari....	710
Nuriddinova Diyora Isaqali qizi	
Mediasavodxonlik vositasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari.....	714
Pardayev Asror Ikromovich	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida kommunikativ kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi	718
Qayumova Mahfuzaxon Alisher qizi	
Yuqori sinf o'quvchilarining ma'naviy kompetentligini jadidlarning pedagogik qarashlari asosida shakllantirish metodikasi (Temurbeklar maktablari misolida)	724
Quldashv Murodjon G'aniyevich	
Bugungi voleybolda to'p uzatish texnikasi va aniqligini 13–14 yoshdan boshlab aylanish harakatlari ta'sirida shakllantirish afzalligi	727
Rejapov O'tkirbek G'ayratjon o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga bolalar o'yin folklorini o'rgatishda tolerantlikni rivojlantirishning metodik usullari va texnologiyalari.....	733
Ro'ziboyeva Madina Salimovna	
Pedagogik muloqot tushunchasi va uning o'ziga xos xususiyatlari	737
Ro'zimatova Maxpuza	
Intellectual qadriyatlarining talaba yoshlar aksiologik hayotiy pozitsiyasini shakllantirishdagi roli	743
Rustam Latipov Mamadaliyevich	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini tayyorlashda AI-platformalarni integratsiyalashning amaliy mexanizmlari	747
Rustamov Kamoliddin Ziyodillo o'g'li	
Maktab biologiya ta'limida individuallashtirish texnologiyasidan foydalanish metodikasi.....	754
Savutova Malohat Erkinovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning turizm sohasiga bo'lgan munosabatini o'rganishning ijtimoiy-pedagogik metodikasi.....	760
Shodiyorov Rustam Xasan o'g'li	
Bo'lajak harbiy xizmatchilarda deontologik yondashuvlar asosida raqamli muloqot madaniyatini shakllantirish.....	764
Soyibnazarov Baxtiyor Abdunazar o'g'li	
Pedagogika oliy o'quv yurtlarida umumiy yer bilimi fanidan amaliy mashg'ulotlar tizimini kasbiy faoliyatga yo'naltirishning dolzarb masalalari.....	770
Sultanova N. B.	
Ijtimoiy reabilitatsiyani amalga oshirishda tibbiy-psixokorreksion maslahat ishlar mazmuni.....	775
Suvanqulova Shaxnoza Karimqulovna	
Blokcheyn texnologiyasining ta'lim jarayonida qo'llanilishi va imkoniyatlari	780
Suyumov Jo'rabek Yunusaliyevich	

Oila va xotin-qizlar tizimida kollaborativ madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari	783
<i>Tojibayeva Nazokatxon</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning o'рни	787
<i>To'xtasinova Nigoraxon Azizxon qizi</i>	
Oliy o'quv yurtlarida analitik kimyo fanini o'qitishning samaradorlik ko'rsatkichlari	793
<i>Umrbekova Maftuna Ulug'bek qizi</i>	
Antroposentrik yondashuv asosida o'quvchilarda insonparvarlik fazilatlarini shakllantirish yo'llari	796
<i>Xamidova Nigora Ibrohimovna</i>	
Обучение говорению на русском языке абитуриентов с помощью настольных игр	800
<i>Абдулахадова Шохида</i>	
Особенности педагогической деятельности и их виды	803
<i>Мавжудова Ш. С., Мирходжаева Д.</i>	
Развитие критического мышления младших школьников на уроках читательской грамотности	808
<i>Мухаммадиева Марифат Мурод кизи</i>	
Искусство подбора слов: стилистические и семантические возможности перифраз	811
<i>Юлдашева Дилноза Бекмуродовна</i>	
Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida talabalarda reflektiv tafakkurni rivojlantirishning vazifalari va pedagogik imkoniyatlari	815
<i>Abdullayeva Ziroatxon Qurbonovna</i>	
The Human Factor in AI-Mediated English Instruction: Balancing Technology and Pedagogical Expertise	818
<i>Ikramova Aziza Aminovna</i>	
Madaniyat tushunchasi va uni xorijiy til o'qitishda o'rganish zarurati	823
<i>Ma'murova Farangiz Ne'matovna</i>	
O'quvchilarda tanqidiy tafakkurni shakllantirish: zamonaviy pedagogik yondashuvlar va ularning samaradorligi	827
<i>Ostonova Ma'mura Ulug'bek qizi</i>	
Ko'zi o'z boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentsiyasini o'rganishning nazariy asoslari	830
<i>Qarshiboyev Asiddin</i>	
Farzand tarbiyasida ota-onaning pedagogik-psixologik malakalari	834
<i>Xojimirzayeva Shaxnoza Shokir qizi</i>	
Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'quvchilarni kasb-hunarga yo'llashning tashkiliy-ilmiy asoslari	839
<i>Xolmatov Pardaboy Qoraboevich</i>	
Методология типологического и сравнительного анализа детского фольклора	844
<i>Азмиева Э. Э.</i>	
Maktabgacha ta'lim elementar matematik tushunchalarni rivojlantirish zarurati	851
<i>Xoldarova F. M.</i>	
Multimadaniy muhitda pedagoglarning tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish mexanizmlari	854
<i>Gulyamova Nafisa Burikulovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyat tushunchalarini shakllantirishda oila va mahallaning roli	858
<i>Rizayeva Xusniya Ubayevna</i>	
Raqamli pedagogika: zamonaviy ta'limda innovatsion texnologiyalar roli	861
<i>Maxmudova Dilnoza Xaytmirzaevna</i>	
Badiiy adabiyot – maktabgacha yoshdagi bolalarda estetik dunyoqarashni shakllantiruvchi omil sifatida	865
<i>Xujamberdiyeva Shahnoza Kupaysinovna</i>	
Yangi O'zbekistonda inklyuziv ta'lim islohatlar bosqichida	868
<i>Boyqulov Azamat Maxram o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktor o'rinbosarlarining menejerlik ko'nikmalarini rivojlantirishning xorijiy tajribasi va uni mahalliy sharoitda qo'llash imkoniyatlari	871
<i>Maxamadaliyeva Ezoza Rustamxo'ja qizi</i>	
Oliy badiiy pedagogik ta'lim muassasasida bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini maktab o'quvchilarida illyustrativ rasm ishlashga oid kompetensiyalarini shakllantirishga tayyorlashning mazmuni	875
<i>Sobirov Sarvar Tursunmurotovich</i>	
Kasb-hunar maktablarida fizika fanini steam integratsiyasi asosida o'qitishning nazariy-didaktik asoslari	878
<i>Mamatxonov Yorkin Abduraimjanovich, Soliyeva Mubinabonu Zokirjon qizi</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida olib boriladigan pedagogik faoliyat imkoniyatlari	885
<i>Abidova Nilufar Zakirovna</i>	

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarni kasbga yo'naltirish: pedagogik yondashuvlar va amaliy tajribalar.....	888
Ahmedova Lola Abdivasi qizi	
Aqli zaif o'quvchilarni ijtimoiy-maishiy kompetensiyasini shakllantirishning asosiy komponentlari va samarali omillari	893
Anvarova Dilfuza Akramjanovna	
O'quv topshiriqlari orqali 6-sinf o'quvchilarining pragmatik kompetensiyasini rivojlantirishning ilmiy-metodologik asoslari.....	896
Ashirboyeva Nafisa Aminboyevna	
Talabalarda ijtimoiy faollik ko'nikmalarini takomillashtirish va uning amaliy ahamiyati.....	900
Ergasheva Maftunaxon Avazbekovna	
Talabalarda zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida reflektiv tafakkurni rivojlantirish	904
Ergasheva Nigora Dilshodjon qizi	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni kasbga qiziqishlarini rivojlantirishning pedagogik va psixologik xususiyatlari.....	907
Isabekova Dilafuz Shermirzayevna, Gazibekova Gulvaza Ergashovna	
Innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llashning nazariy asoslari.....	913
Murodov Akmal Djayliboyevich	
Maktabgacha ta'lim yoshdagi intellektida nuqsoni bo'lgan bolalarning estetik muomala madaniyatini tarbiyalash.....	917
Po'latova Parida	
Fizika fanini o'qitishda raqamli ta'lim vositalarining samaradorligi.....	920
Saparova Gulmira Baxtiyorovna	
Rus tilini o'qitishda an'anaviy va audiovizual usullarning qiyosiy tahlili	923
Umarov Aziz Avazovich	
An Analysis of The Importance of Teaching English at the Primary Level.....	927
Vasila Almetova Sunnatullayevna	
Muammoli ta'lim texnologiyalarini ta'lim jarayonida qo'llash.....	931
Adizova Nodira Baxtiyorovna	
"Informatika va axborot texnologiyalari" fanidan iqtidorli o'quvchilar bilan ishlashning ilmiy-pedagogik yondashuvlari	936
Akmaljon Xushvaqto'v	
Iqtidorli talabalar bilan ishlash pedagogik muammolari.....	939
Delov To'liqin Erkinovich	
Rinolaliya nutq nuqsonining anatomik jihatdan kelib chiqishi	945
Kabirova Zarnigor Raxmonjon qizi	
Methodology for Teaching Modal Verbs in English Lessons	949
Kholnazarova Vazira Bozor qizi	
The Use of Mobile Apps to Build Vocabulary Proficiency	953
Kosimov Sunnat Ravshan ugli	
Disability Terminology in Uzbek: Etymological Evolution and Future Trends	957
Kuchkarova Xurshida	
Bo'lajak muhandislarni grafik dasturlar yordamida loyihaviy-konstruktorlik kompetentligini rivojlantirish (muhandislik va kompyuter grafikasi fani misolida)	964
Madaminov Javlonbek Zafarjonovich	
Ijodiy tafakkurni rivojlantirishda interaktiv darsliklarning pedagogik imkoniyatlari	968
Mirzaakbarov Dilshod Davlatboyevich	
Sog'lom turmush tarzi – jismoniy madaniyati sohibi sifatida jismoniy mashqlar komplekslarini tuzish va bajarishda amal qilinadigan qoidalar	971
Musayev Zarifjon Tursunaliyevich	
Bo'lajak defektologlarning pedagogik mas'uliyatini oshirish	974
Nodira Mirboboyeva	
Bo'lajak o'qituvchilarni kreativ yondashuv asosida innovatsion faoliyatga tayyorlash texnologiyasini takomillashtirish modeli	977
Odamboyeva Mehrimon Norimon qizi	
O'quvchini muloqot qilish ko'nikmalarini shakllantirishda kitobxonlikning o'rni.....	981
Qurbanova O'g'iloy Axrorovna	

Sharq mutafakkirlari asarlari vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijtimoiy faollik ko'nikmalarini rivojlantirishning afzalliklari.....	985
<i>Rejabboyeva Muxarram Odiljon qizi</i>	
Pedagogik ta'lim jarayonida raqamli nazorat tizimlaridan foydalanish samaradorligi va rivojlantirish yo'nalishlari	989
<i>Samijonov Azizbek Ismoiljon o'g'li</i>	
Dizartriya nutq kamchiligini bartaraf etishda muassasa, logoped va oilaning hamkorligi.....	992
<i>Shermatova Yukut Sabirovna</i>	
Kulolchilik va an'anaviy o'yinchoqlarni o'quvchilar kasb tanlash jarayonida qo'llash metodikasi	995
<i>Soliyeva Diyora Bobur qizi</i>	
O'zbekistonda inkluziv ta'lim va uning me'yoriy-huquqiy asoslari	998
<i>Temirov Nabijon Soliyevich, Esonova Klaraxon Mahmamin qizi</i>	
Oila va xotin-qizlar tizimida kollaborativ madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari	1001
<i>Tojibayeva Nazokatxon</i>	
Sun'iy intellekt yordamida talaffuz va tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	1005
<i>Tojiyev Olimjon Haqberdi o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'lim tizimi muammo va istiqbollari sotsiologik tadqiqotlar asosida.....	1008
<i>Voxidova Muqaddas Rasuljon qizi</i>	
Oliy ta'lim talabalarida integrativ yondashuv asosida tanqidiy fikrlash kompetentligini rivojlantirish metodikasi	1011
<i>Xalimova Mashraboy Vaxidovna, Botirova Mavluda To'xtasin qizi</i>	
5–6 yoshli bolalarda ekologik madaniyatni rivojlantirishda o'yinli texnologiyalarini qo'llashning pedagogik shart-sharoitlari	1015
<i>Xolboyeva Gulnora Ulashovna, Dolliyeva Xayrigul Namoz qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kasbiy kompetentlikning namoyon bo'lishi psixologik fenomen sifatida	1018
<i>Xoshimova Y. I.</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida pedagogik va psixologik yondashuvlarning mazmuni.....	1023
<i>Xudoyqulova Aziza Anvar qizi</i>	
Pedagogik ta'limda mediakompetentlikni shakllantirish jarayonida raqamli resurslardan foydalanish samaradorligi.....	1026
<i>Yuldashov Sherzod Sattorovich</i>	
Особенности развития эмоционального интеллекта у дошкольников	1029
<i>Жамолова Зарнигор Баходир кизи</i>	
Стратегии лингвистического моделирования в обучении русскому языку и их роль в формировании идентичности студентов.....	1033
<i>Рузметова Наргиза Ахмедовна, Рузметова Хилола Абдушориповна</i>	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini matematik mushohada yuritishga o'rgatish	1038
<i>Dehqonova Mahliyo Shuhrat qizi</i>	
Tarbiyachi inklyuziv kompetentligi va zamonaviy ta'limda uning o'rni.....	1041
<i>Haydarova Namuna</i>	
Using Story-Based Role-Play Activities to Enhance Speaking Skills of Primary School Learners.....	1044
<i>Mohigul Nizomiddinova</i>	
Axborot va telekommunikatsion vositalari imkoniyatlaridan foydalanish orqali talabalarni badiiy qadriyatlarga qiziqtirish.....	1049
<i>Soliyeva Maftuna Tirkash qizi</i>	
Ruhiy rivojlanishning susayish sabablari va klinik xarakteristikasi	1053
<i>Xamrayeva Iroda Sayfullayevna</i>	
Ona tili darslarida zid ma'noli so'zlarning o'quvchilar nutqini rivojlantirishdagi vazifalari	1056
<i>Xusanova Gulruksor To'liqin qizi</i>	
Ta'lim tizimida neyrolingvistik dasturlash (NLD)ning ilmiy-metodologik asoslari	1059
<i>Xolikova Dilobarxon Maxsitovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalari	1062
<i>Primkulova Iroda Berdimurodovna</i>	
Informatika o'qitishda veb texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati	1067
<i>Xatamqulova Gulsanamxon Salimjonovna</i>	
Talabalarning ingliz tilida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishda interaktiv metodlardan foydalanish.....	1071
<i>Esmuratov Muzaffar Elamonovich</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Bo'lajak maxsus pedagoglarni korreksion mashg'ulotlarda logotexnik mashqlar tizimidan foydalanishga tayyorlash omillari..... 1073 Maxmudov Xurshidjon Shuxratovich Inklyuziv ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarini antroposentrik yondashuv asosida tarbiyalash mexanizmi ..... 1076 Oppoqxo'jayev Xojixuja Azimjon o'g'li Nutqida muammosi mavjud bolalarning ijtimoiy adaptatsiya xususiyatlarini o'rganishning pedagogik asoslari ..... 1081 Ne'matullayeva Mushtariy Laziz qizi Mutaxassislik modullarini integrativ o'qitishning mazmuni va shart-sharoitlari ..... 1084 Maxmudova Madinaxon Sobirxonovna Talabalarda divergent tafakkurni rivojlantirish usullari ..... 1091 Adizova Nigora Baxtiyorovna Milliy tarbiya tizimida milliy tilning o'rni (jadid pedagoglari qarashlari misolida) ..... 1096 Almuratova Gulbaxor Mansur qizi Kompetensiyaviy ishlab chiqarish bo'yicha pedagogika kollejlari o'quvchilarining o'quv-bilish "yaratish" faol modeli ..... 1100 Ashirov Abdurashid Ravshanovich Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida deontologik madaniyatning tarkibiy qismlari va pedagogik, psixologik tahlili ..... 1106 Axadova Mahliyo Xalimovna Scientific and Methodological Foundations of the Development of Universal Competencies of Students.. 1109 Bakhtiyor Suvonkulov Maktabgacha 5-6 yoshdagi bolalarni badiiy adabiyot bilan tanishtirishning yosh bilan bog'liq xususiyatlari va tarbiyachining mahorati ..... 1113 Daminova Shoxista Farxodovna Gospital pedagogika – shifoxona va maktab o'rtasidagi ko'prikdir ..... 1117 Dilmurod Alimov Rus tili o'qituvchilarining kasbiy faoliyati asoslari ..... 1121 Ergashov Ma'murjon Mominjonovich Muhandislik ta'limida smart-ta'lim texnologiyalari va adaptiv loyihalash kompetensiyasining nazariy-metodologik asoslari ..... 1125 G. Sh. Tursunova 6–7 yoshli bolalarda ikkinchi tilni o'rgatish orqali ijodiy tafakkurni rivojlantirish: metodik yondashuvlar ..... 1130 G'aniyeva Shahlo Abduqahhor qizi Sun'iy intellekt vositalari orqali bo'lajak o'qituvchilarda axborotlar bilan ishlash kompetensiyasini shakllantirish ..... 1138 Inadullayeva Sevara Qahramonovna Jadid adabiyotini o'qitishda dekonstruktiv yondashuv va samarali pedagogik strategiyalar ..... 1141 Isabayeva Asida Yusufjonovna Kimyo ta'limida natriy va uning birikmalarini o'qitishda pinbord usulining metodik imkoniyatlari..... 1146 Iskandarov Aybek Yuldashevich, Axmedova Nargiza Rustamovna Sifat menejmenti zamonaviy menejmentning funksional xarakteristikasi sifatida..... 1149 Jabbarbergenova Bibimaryam Amangeldiyevna Development of Speed-Strength Abilities of Qualified Wrestlers in Sports Improvement Groups..... 1155 Jumadurdiyev Bahodir Xolmamatovich. Komilov Aziz Xoshimovich Odam va hayvonlar fiziologiyasi fanining oliy ta'lim tizimidagi o'rni va didaktik ahamiyati ..... 1160 Kaljanov Damir Maxsetbayevich Psychological Preparation of Young Judo Players Before and During Competitions ..... 1165 Komilov Aziz Xoshimovich, Jumadurdiyev Bahodir Xolmamatovich Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kreativ fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish ..... 1171 Komilova Farog'at Numonjon qizi Tarbiya innovativ metodlarining oilada tutgan o'rni..... 1176 Marimbayeva Bibidona Rinat qizi Tibbiyot texnikumi o'quvchilarining mustaqil ishlari orqali kognitiv ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi 1180 Matchanova Malika Maxmudovna Pedagogik innovatsiyalar va yangi metodologik yondashuvlar: Design Thinking, Project-Based Learning, Problem-Based Learning onlayn shaklda ..... 1183 Muydinjonov Ziyodjon Rafiqjon o'g'li
-------------------------------	--

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining kasbiy tayyorgarligi va rivojlanishidagi pedagogik shart-sharoitlar	1187
N. Sh. Djumaniyazova	
Badiiy gimnastikachilarda egiluvchanlik sifatini rivojlantirishning nazariy asoslari	1190
Nazarova Mohinur Atxam qizi	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini takomillashtirish texnologiyasi.....	1195
Nishonova Durdona Olimjon qizi	
Politeknikumlarda "Veb dasturlash" fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	1201
Nuriddinova Gulnigor Taxirjanovna	
O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi (uchinchi nashri) dagi o'zgarishlar	1205
Otahanova Manzura G'ofurovna	
Sog'lom turmush tarzi vositasida oliy ta'lim muassasasi talabalarining jismoniy salomatligini pedagogik strategiyalar orqali rivojlantirish metodikasi.....	1210
Qayumov Shohruh Abduljalol o'g'li, Norqulov Shokir Muzzaffarovich, Karimova Mohinur Abduljalol qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida yozgi sog'lomlashtirish va chiniqtirish davrida ta'lim-tarbiya jarayoni sifatini ta'minlash	1214
Qurbonova Asal Dilshod qizi	
O'quvchilarining kreativligini rivojlantirish bosqichlari	1218
Safarova Madina Azamat qizi	
Fizika fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	1222
Shag'ataeva Uldanay O'serbay qizi	
Oliy ta'lim tizimida klasterli yondashuvni qo'llash orqali talabalar induktiv va deduktiv fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslarini takomillashtirish	1227
Shermatova Saxobaxon Rahmonberdi qizi	
Milliy qadriyatlar asosida tasviriy san'atni o'qitishning zamonaviy yondashuvlari	1231
Sherov Dilshod Reyimberganovich	
Ta'lim jarayonida o'qituvchilarni baholashda interaktiv va moslashuvchan usullar	1236
Sayfuddinova Kavsar Rahmatulloh qizi	
Nogiron bolalarni tekshirishda psixologik-pedagogik diagnostikaning ahamiyati	1239
Umarova Sabaxon Minavvarovna, Yuldasheva Dilbarxon Turg'unovna	
Ingliz tili darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining muloqot qobiliyatini rivojlantirish	1242
Xalilova Muxlisa Ulug'bek qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish bosqichlari.....	1247
Xayitov Jonibek Xolboboyevich	
Pedagoglarning uzluksiz kasbiy rivojlanish jarayonini individuallashtirishning pedagogik tizimini takomillashtirish	1250
Xudoyberdiyeva Janona Rustamovna	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI UCHUN "ILK QADAM" DAVLAT O'QUV DASTURI (UCHINCHI NASHRI) DAGI O'ZGARISHLAR

Otahanova Manzura G'ofurovna

University of Business and Sciences
nodavlat oliy ta'lim muassasasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun mo'ljallangan "Ilk qadam" davlat o'quv dasturining uchinchi nashri, unda amalga oshirilgan o'zgarishlar hamda maktabgacha ta'lim tashkilotlarida olib boriladigan ta'limiy faoliyatdagi yangilanishlarning dolzarbligi va ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, "Ilk qadam" davlat o'quv dasturining uchinchi nashrini amaliyotga tatbiq etish sabablari va ushbu o'zgarishlarning nazariy hamda amaliy asoslari haqida ma'lumotlar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: YUNISEF, tanqidiy fikrlash, tendensiyalar, gender tenglik, o'tish davrlari, umuminsoniy, milliy, shaxsiy, ta'limiy va ekologik qadriyatlar, uchinchi pedagog, moslashuvchanlik, global fuqarolik, barqaror rivojlanish, ekologiya, tashabbuslar, innovatsiya, indikator toifa kodlash, kompetensiyalar – bolaning bilim, ko'nikma, malaka va qadriyatlar.

Abstract: This article presents the third edition of the "First Step" state curriculum for preschool educational organizations of the Republic of Uzbekistan, outlining the implemented changes and analyzing the relevance and significance of these modifications in the educational activities conducted in preschool institutions. It also provides information on the reasons for and the theoretical and practical foundations of implementing the third edition of the "First Step" state curriculum.

Key words: UNICEF, critical thinking, trends, gender equality, transition periods, universal, national, personal, educational and environmental values, third pedagog, adaptability, global citizenship, sustainable development, ecology, initiatives, innovation, indicator category coding, competencies – the child's knowledge, skills, and values.

Аннотация: В данной статье представлена третья редакция Государственной программы "Первая ступень" для дошкольных образовательных организаций Республики Узбекистан, внесённые в неё изменения, а также рассмотрены актуальность и значимость этих изменений в образовательной деятельности дошкольных организаций. Кроме того, представлена информация о причинах и теоретико-практических основах внедрения третьей редакции Государственной программы "Первая ступень".

Ключевые слова: ЮНИСЕФ, критическое мышление, тенденции, гендерное равенство, переходные периоды, универсальные, национальные, личные, образовательные и экологические ценности, третий педагог, адаптивность, глобальное гражданство, устойчивое развитие, экология, инициативы, инновации, кодирование категорий показателей, компетенции – знания, умения и ценности ребёнка.

KIRISH

Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2025-yil avgust oyida o'tkazilgan IV "Ustozlar" Milliy forumida ko'rib chiqilgan masalalar yuzasidan O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun mo'ljallangan "Ilk qadam" davlat o'quv dasturining uchinchi nashri taqdim etildi. Tadbirda soha vakillari, mutaxassislar va fasilitatorlar ushbu yangi nashr bilan tanishtirildi hamda uning ishlab chiqilishiga sabab bo'lgan omillar atroficha muhokama qilindi. Jumladan, "Ilk qadam" dasturining uchinchi nashrini ishlab chiqish quyidagi normativ-huquqiy hujjatlar va xalqaro tajriba asosida amalga oshirildi: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentabrdagi PF-152-son¹ Farmoni; O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 27-martdagi 157-son² qarori; maktabgacha ta'limdagi xalqaro tajribalar (xususan, Singapur va Buyuk Britaniya tajribasi), shuningdek, MTT pedagoglarining YUNISEF xalqaro tashkiloti bilan hamkorlikda o'tkazgan tadqiqot natijalari. Davlat o'quv dasturini takomillashtirish jarayoni O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab

1 <https://lex.uz/uz/docs/-7128182>

2 <https://lex.uz/ru/docs/-6854214>

ta'limi vazirligi tashabbusi hamda YUNISEF Xalqaro bolalar jamg'armasi bilan hamkorlikda, xalqaro ilg'or tajribalar asosida amalga oshirildi. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2024-yil 8-noyabrdagi 360-sonli buyrug'iga muvofiq, maxsus ishchi guruh tashkil etildi. Ushbu ishchi guruh tarkibiga maktabgacha ta'lim tizimida faoliyat yuritayotgan ilmiy darajaga ega mutaxassislar, amaliyotchi pedagoglar, xususiy maktabgacha ta'lim tashkilotlari vakillari, shuningdek, YUNISEFning xalqaro maslahatchilari – Ulviya Mikailova va Kristian Fabbi kiritildi.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantirishga qo'yiladigan davlat talablari (2018-yil 3-iyulda 3032-son bilan ro'yxatga olingan) qayta ko'rib chiqildi. Davlat o'quv dasturini takomillashtirishda qator xalqaro tajribalar tahlil qilindi, o'rganishlar, kuzatuvlar va tajribalar asosida "Ilk qadam" dasturining uchinchi nashri amaliyotga tatbiq etildi. Yangi nashrda kiritilgan asosiy qo'shimchalar va o'zgarishlar, shuningdek, erta ta'lim va rivojlanish maqsadlari keng yoritildi. Dasturga kiritilgan yangiliklar maktabgacha ta'lim sifatini oshirish, tarbiyachilarning kasbiy salohiyatini mustahkamlash hamda bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun zarur pedagogik asoslarni takomillashtirishga qaratilgan. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tashabbusi hamda YUNISEF Xalqaro bolalar jamg'armasi bilan hamkorlikda maktabgacha ta'limning davlat o'quv dasturini xalqaro tajribalar asosida takomillashtirish bo'yicha tegishli qaror qabul qilingan. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2024-yil 8-noyabrdagi 360-sonli buyrug'iga muvofiq, ishchi guruh tuzilgan. Mazkur ishchi guruh tarkibiga maktabgacha ta'lim tizimida faoliyat yuritayotgan ilmiy darajaga ega mutaxassislar, amaliyotchi pedagoglar, xususiy maktabgacha ta'lim tashkilotlari vakillari hamda YUNISEF xalqaro maslahatchilari – Ulviya Mikailova va Kristian Fabbilar kirgan bo'lib, ular tomonidan dasturga doir tahliliy ma'lumotlar jamlangan.

O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantirishga qo'yiladigan davlat talablari qayta ko'rib chiqildi (2018-yil 3-iyulda 3032-son bilan ro'yxatga olingan). "Ilk qadam" davlat o'quv dasturining uchinchi nashriga kiritilgan o'zgarishlar va asosiy qo'shimchalar quyidagilarda aks etadi:

- Maktabgacha ta'lim sohasidagi milliy va xalqaro ilg'or tajribalarni hisobga olgan holda tayanch kompetensiyalar kengaytirildi hamda "Tanqidiy fikrlash" yangi asosiy kompetensiya sifatida kiritildi.
- Dunyodagi yetakchi maktabgacha ta'lim dasturlarining ilg'or tajribalariga asoslanib, xalqaro tendensiyalarga muvofiq "O'tish davrlari" alohida bob sifatida kiritildi.
- O'quv dasturi O'zbekistonda maktabgacha ta'limning milliy hamda xalqaro standartlarga mosligini kafolatlash, bolalarni maktab ta'limi bosqichiga tayyorlash va hayoti davomida muvaffaqiyatli o'qish uchun zarur bilim, ko'nikma va kompetensiyalar bilan ta'minlash maqsadida Umuminsoniy, Milliy, Shaxsiy, Ta'limiy va Ekologik qadriyatlarini o'z ichiga olgan.

Pedagog rolining transformatsiyasi. Yangi nashrda tarbiyachi-pedagogning roli "fasilitator" sifatida qayta talqin qilindi. U endi nafaqat bilim beruvchi, balki Ustoz, Hamkor, Tadqiqotchi, Tyutor va Mediator sifatida faoliyat yuritadi. Bu yondashuv pedagogni ta'lim jarayonida bolalarning mustaqil o'rganish, ijodkorlik va kommunikativ salohiyatini qo'llab-quvvatlovchi shaxsga aylantiradi. Inklyuzivlik va tenglik tamoyillari. "Ilk qadam" dasturining uchinchi nashrida bolalar huquqlari, inklyuziya va tenglik masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Xususan:

- Gender tenglik,
- Alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan bolalarni qo'llab-quvvatlash,
- Madaniy va til jihatidan xilma-xillik,
- Qulay, do'stona va inklyuziv ta'lim muhiti kabi yo'nalishlar keng yoritilgan.

Ekologik tarbiya va ta'lim muhiti konsepsiyasi. Tabiat va atrof-muhit bilan bog'liqlikning asosiy tamoyillari hamda ekologik tarbiya masalalari dasturda yangi komponent sifatida kiritilgan. Shuningdek, ta'lim muhiti "Uchinchi pedagog" sifatida qayta konseptualizatsiya qilindi – ya'ni, ta'lim muhiti bolaning rivojlanishida faol ishtirok etuvchi vosita sifatida talqin etildi.

Rejalashtirish va loyihalash bo'yicha yangiliklar. Ta'lim-tarbiya jarayonini rejalashtirish va loyihalash bo'limida ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish uchun ilg'or yondashuvlar kiritildi. "Mavzu lug'at" bo'limi kengaytirilib, terminlar soddaroq va tushunarliroq shaklda izohlangan.

1-BOB: Davlat o'quv dasturi haqida ma'lumot. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturining uchinchi nashri O'zbekistonda maktabgacha ta'limni rivojlantirishda muhim bosqich hisoblanadi. U milliy merosni va global yondashuvlarni uyg'unlashtirgan holda bolalarni barqaror, muvozanatli, mantiqiy fikrlaydigan hamda kompetent shaxs sifatida shakllantirishni maqsad qiladi.

Dastur bolaning har tomonlama – jismoniy, ijtimoiy-emotsional, kommunikativ (nutq, muloqot, o'qish va yozish ko'nikmalari), bilish va ijodiy rivojlanishini o'zaro bog'liq va integratsiyalashgan ta'lim yondashuvlari asosida qo'llab-quvvatlaydi. Shuningdek, u ta'lim-tarbiya jarayonining maqsad va vazifalari, tamoyillari, kutilayotgan natijalari, mazmuni va tashkiliy jihatlarini belgilovchi normativ asos sifatida xizmat qiladi. "Ilk qadam" dasturi maktabgacha ta'limda moslashuvchanlik va inklyuzivlikni ta'minlovchi asosiy hujjat hisoblanadi. U mas'uliyatli, axloqiy va jamiyatda faol ishtirok etuvchi shaxslarni tarbiyalashga yo'naltirilgan qadriyatlarga asoslanadi. Bu qadriyatlar milliy o'zlikni anglash, global fuqarolik, shaxsiy mas'uliyat, ekologik barqarorlik va hayoti davomida o'qishga qiziqishni shakllantirishga xizmat qiladi.

2-BOB. O'quv dasturining global va milliy qadriyatlari. O'quv dasturi umuminsoniy, milliy, shaxsiy (insoniy), ekologik va ta'limiy qadriyatlarni o'zida mujassam etadi. Ushbu qadriyatlar o'quvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirishga, ularni jamiyatda faol, mas'uliyatli va insonparvar shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

- Umuminsoniy qadriyatlar: hayot va inson qadr-qimmatiga hurmat, fikr va so'z erkinligi, tinchlik va bag'rikenglikka sodiqlik.
- Milliy qadriyatlar: O'zbekistonga muhabbat, oila va kattalarga hurmat, an'analarni asrab-avaylash, fuqarolik mas'uliyati.
- Shaxsiy (insoniy) qadriyatlar: rostgo'ylik va halollik, mehribonlik va hamdardlik (empatiya), mas'uliyat va qat'iyatlilik.
- Ekologik qadriyatlar: tabiatga hurmat, barqaror odatlarni shakllantirish, ekologik tashabbuslarda faol ishtirok etish.
- Ta'limiy qadriyatlar: hodisalarni anglash va o'zlashtirishga qiziqish, ijodkorlik va innovatsiyaga e'tibor, mustaqillik hamda o'z-o'zini o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirish.

3-BOB. O'quv dasturiga yondashuv. O'quv dasturi integratsiyalashgan va amaliyotga yo'naltirilgan yondashuv asosida ishlab chiqilgan. Ushbu yondashuv o'yin faoliyatini (muammolarni hal qilish va ijtimoiy hamkorlikni rag'batlantirish), tadqiqotga asoslangan ta'limni, kuzatuv va tahlilni, shuningdek, bolalarning tabiiy qiziquvchanligini qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga oladi. Empirik ta'limga asoslangan bunday yondashuv bolani hayotiy muammolarni hal etish jarayoniga jalb etadi va unda moslashuvchanlik hamda barqarorlik qobiliyatlarini shakllantiradi. Shu bilan birga, bu jarayon bolaning jismoniy, ijtimoiy-emotsional, kommunikativ, bilish va ijodiy rivojlanishini ta'minlab, hayoti davomida ta'lim olishga muhabbat uyg'otadi.

O'quv dasturi bola rivojlanishining quyidagi sohalarini qamrab oladi:

- Jismoniy rivojlanish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish.
- Ijtimoiy-hissiy rivojlanish.
- Nutq, muloqot, o'qish va yozish malakalari.
- Bilish jarayonlarini rivojlantirish.
- Ijodiy rivojlanish.

Pedagoglar aniq va o'lchanadigan standartlardan foydalangan holda har bir bolaning rivojlanishini kuzatib borishlari, individual yondashuv asosida ularga yordam ko'rsatishlari mumkin.

4-BOB. O'quv dasturidagi kompetensiyalar. Uchinchi nashrdagi kompetensiya – bolaning bilim, ko'nikma, malaka va qadriyatlari majmui sifatida talqin etiladi. Kompetentli bola o'z bilim va ko'nikmalarini turli vaziyatlarda qo'llay oladi, maqsadiga erishadi va yoshiga mos vazifalarni hal etadi. Maktabgacha ta'limda kompetensiyaviy yondashuv bolalarning bilish bilan bog'liq ehtiyojlari, muammolar va imkoniyatlarga javob berish qobiliyatini shakllantiradi. Shu bilan birga, bu yondashuv axloqiy me'yorlar, qadriyatlar, muloqot madaniyati va "Men" konsepsiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi. Kompetensiyalar – bolaning bilim, ko'nikma, malaka va qadriyatlari birligi bo'lib, faqat bilimlarni egallashni emas, balki ularni real hayotiy vaziyatlarda qo'llash, muammolarni hal etish va yangi sharoitlarga moslashish qobiliyatini ham o'z ichiga oladi. Maktabgacha ta'limda kompetensiyalar rivoji uzluksiz jarayon bo'lib, bolalar o'yin, ijtimoiy muloqot va yo'naltirilgan tadqiqotlar orqali bilim va tajriba orttiradilar. O'quv dasturi bolaning boshlang'ich ta'limga muvaffaqiyatli o'tishini va hayoti davomida o'qishga tayyorligini ta'minlovchi besh asosiy kompetensiyani belgilaydi.

5-BOB. Baholash va kuzatuv. Baholash – o'quv dasturi bilan chambarchas bog'liq, ishtirok va mulo hazaga asoslangan jarayon bo'lib, o'quvni baholashning ajralmas qismidir. IBE (YUNESKO Xalqaro Byurosi) ta'rifiga ko'ra, baholash ta'lim samaradorligini qo'llab-quvvatlaydi, oshiradi va ta'lim jarayonini bolalar ehtiyojlariga moslashtirib beradi. Baholash – bolalarni tanqidiy baholash, test sinovlaridan o'tkazish, taqqoslash yoki

tabaqalashtirish vositasi sifatida emas, balki o'zaro munosabatlar va ta'lim-tarbiya jarayoni sifatini oshirishga xizmat qilishi kerak. Maktabgacha ta'limda bolaning ta'lim olishi va rivojlanishini baholash muntazam, tizimli kuzatuvlar orqali amalga oshiriladi. Bolaning rivojlanishini kuzatish – pedagogning kasbiy faoliyatining muhim va mas'uliyatli qismidir. Kuzatishning asosiy maqsadi – bolaning ta'lim-tarbiya jarayonida va hayotiy vaziyatlarda turli ko'nikmalar hamda bilimlarni qanday qo'llayotganligini aniqlashdan iborat. Bolalarni turli joylarda, vaqtlarda va sharoitlarda kuzatish orqali pedagog ularning qiziqishlari, kuchli tomonlari, ehtiyojlari va individual ta'lim ritmlari haqida to'liq hamda xolis tushunchaga ega bo'ladi. Pedagogik kuzatuvlar natijasida olingan ma'lumotlar asosida ta'lim-tarbiya faoliyatining keyingi vazifalari rejalashtiriladi va takomillashtiriladi. Bolalarning ta'lim jarayonidagi yutuqlarini pedagogik jihatdan rasmiylashtirish samarali strategik yondashuv sifatida xizmat qiladi. U bolaning tafakkuri, rivojlanishi va ta'limini namoyon etadi, shuningdek, jamoaviy mulohaza hamda tahlilni qo'llab-quvvatlaydi. Rasmiylashtirish baholashning yakuniy bosqichi emas, balki kuzatish, talqin (tahlil) va qayta rejalashtirishni o'z ichiga olgan refleksiv siklning ajralmas qismidir. Rasmiylashtirish – ta'lim, tahlil va baholash uchun samarali vosita hisoblanadi. U bolaning tafakkuri, harakatlari va hissiyotlarini aks ettiruvchi dalillarni (fotosuratlar, bolalarning og'zaki bayonotlaridan yozuvlar, rasmlar va boshqa materiallar) orqali to'playdi.

6-BOB. O'tish davrlari. Uydan MTTga o'tish – maktabgacha ta'lim tashkilotlariga moslashuvning dastlabki kunlari, uydan MTTga va orqaga qaytish jarayonida yuz beradigan kundalik o'tishlar, turli vaziyatlar bolalar uchun sezilarli psixologik bosqich hisoblanadi. MTTdan boshlang'ich maktabga o'tish – ta'limning yangi bosqichiga o'tish jarayoni bo'lib, bolalarning barkamol shaxs sifatida rivojlanishini qo'llab-quvvatlash, o'ziga ishonch va ta'lim olishga ijobiy munosabat kabi muhim ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladigan samarali tajribalarning ahamiyatini ko'rsatadi.

7-BOB. Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishi va ta'lim olishga qo'yilgan talablar. 1-soha: Jismoniy rivojlanish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish. 1-raqam – rivojlanish sohasi raqami (1, 2, 3, 4, 5), 2-raqam – rivojlanish sohasidagi tartib raqamiga muvofiq kichik soha raqami, 3-raqam – indikatorning tartib raqami, 4-harf – bolaning yoshi: 3–4 yosh – a; 4–5 yosh – b; 5–6 yosh – c; 6–7 yosh – d. Misol: 1.1.2.d (1 – soha: Jismoniy rivojlanish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish, 1 – kichik soha: Yirik motorika, 2 – indikator tartib raqami, d – yosh toifasi 6–7 yosh).

Bu kodlash tizimi bolalarning rivojlanishini tuzilmaviy jihatdan tasniflash va kuzatib borish uchun ishlatiladi. 7.2–soha: Ijtimoiy-hissiy rivojlanish. Kodlash: 3-raqam – indikatorning tartib raqami, 4-harf – bolaning yoshi: 3–4 yosh – a; 4–5 yosh – b; 5–6 yosh – c; 6–7 yosh – d. Misol: 2.1.2.d (2 – soha: Ijtimoiy-hissiy rivojlanish, 1 – kichik soha: "Men" konsepsiyasi, 2 – indikator tartib raqami, d – yosh toifasi 6–7 yosh). Bu kodlash tizimi bolalarning rivojlanishini tuzilmaviy jihatdan tasniflash va kuzatib borish uchun ishlatiladi. 7.3–soha: Nutq, muloqot, o'qish va yozish ko'nikmalari. Kodlash: 1-raqam – rivojlanish sohasi raqami (1, 2, 3, 4, 5), 2-raqam – kichik soha raqami, 3-raqam – indikator tartib raqami, 4-harf – bolaning yoshi: 3–4 yosh – a; 4–5 yosh – b; 5–6 yosh – c; 6–7 yosh – d. Misol: 3.1.2.d (3 – soha: Nutq, muloqot, o'qish va yozish ko'nikmalari, 1 – kichik soha: Nutq va til, 2 – indikator tartib raqami, d – yosh toifasi 6–7 yosh).

Bu kodlash tizimi bolalarning rivojlanishini tuzilmaviy jihatdan tasniflash va kuzatib borish uchun ishlatiladi. 7.4–soha: Bilish jarayonining rivojlanishi. Kodlash: 1-raqam – rivojlanish sohasi raqami (1, 2, 3, 4, 5), 2-raqam – kichik soha raqami, 3-raqam – indikator tartib raqami, 4-harf – bolaning yoshi: 3–4 yosh – a; 4–5 yosh – b; 5–6 yosh – c; 6–7 yosh – d. Misol: 4.1.2.d (4 – soha: Bilish jarayonining rivojlanishi, 1 – kichik soha: Intellektual-aqliy ko'nikmalar, 2 – indikator tartib raqami, d – yosh toifasi 6–7 yosh). Bu kodlash tizimi bolalarning rivojlanishini tuzilmaviy jihatdan tasniflash va kuzatib borish uchun ishlatiladi.

7.5. Ijodiy rivojlanish. Kodlar: 1-raqam – rivojlanish sohasi raqami (1, 2, 3, 4, 5); 2-raqam – rivojlanish sohasidagi tartib raqamiga muvofiq kichik soha raqami; 3-raqam – indikatorning tartib raqami; 4-harf – bolaning yoshi jadval bo'yicha: 3–4 yosh – a, 4–5 yosh – b, 5–6 yosh – c, 6–7 yosh – d. Misol: 5.1.2.d – 5-soha: Ijodiy rivojlanish; 1-kichik soha: Dunyoni badiiy tasavvur etish; 2 – indikatorning tartib raqami; d – yosh toifasi (6–7 yosh). Ushbu kodlash tizimi bolalarning rivojlanishini tuzilmaviy jihatdan tasniflash va kuzatib borish uchun ishlatiladi. Bundan tashqari, "Ilk qadam" davlat o'quv dasturining uchinchi nashrida 9-ilova mavjud bo'lib, ular quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- 1-ilova – Maktabgacha ta'lim tashkiloti ta'lim dasturini yaratish bo'yicha tavsiyalar;
- 2-ilova – Maktabgacha ta'lim tashkiloti guruhlarining kun tartibi;
- 3-ilova – Namunaviy o'quv reja;
- 4-ilova – Namunaviy yillik mavzuli reja;
- 5-ilova – Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'tkazilishi belgilab qo'yilgan bayram tadbirlari ro'yxati;
- 6-ilova – Bolaning rivojlanish xaritasi;

- 7-ilova – 6–7 yoshli bolaning maktabga tayyorgarlik xaritasi;
- 8-ilova – Guruhlarda rivojlanish markazlarining taxminiy joylashuvi;
- 9-ilova – Guruhlardagi rivojlanish markazlari va rivojlantiruvchi muhit uchun materiallarning namunaviy ro'yxati.

Guruhlardagi rivojlanish markazlari va rivojlantiruvchi muhit uchun materiallarning namunaviy ro'yxati ikkinchi nashrda qanday bo'lsa, uchinchi nashrda ham shunday qolgan – o'zgarishlar kiritilmagan.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining buyrug'i "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish to'g'risida". <https://talimxabarlari.uz/42139/#:~:text=Maktabgacha%20va%20maktab%20ta%27limi%20vazirining%202025%2Dyil%2025%2Davgust,%E2%80%9Cbog%27cha%20%E2%80%93%20maktab%20%E2%80%93%20oliy%20ta%27lim%E2%80%9D%20tizimida> Toshkent sh., 2025-yil 25-avgust, 308-son.
2. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining buyrug'i. Toshkent sh., 2025-yil 29-avgust, 323-son.
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori. "Mobil guruhlar bazasida maktabgacha ta'lim xizmatlarini ko'rsatish tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" Toshkent sh., 2021-yil 3-avgust, 494-son. <https://lex.uz/uz/docs/-5553498?ONDATE=23.12.2024%2000>
4. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining buyrug'i "Maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish to'g'risida". Toshkent sh., 2025-yil 25-avgust, 308-son. <https://bilimlar.uz/wp-content/uploads/2025/08/308-Buyruq-manaviy-marifiy-tadbirlar.pdf>
5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori "Davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida sog'lom ovqatlantirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida". Toshkent sh., 2019-yil 25-iyul, 626-son. <https://lex.uz/ru/docs/-4441105>

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.